

חובר ע"י שגיאה ג'אן

פעולת מי אני?

ערך: "תנועת הצופים תנועת הצופים תפעל לחיזוק הקשר בין העם היהודי למדינת ישראל".

רקע: אנו נמצאים בפעולת "מי אני?" שתעבור במסגרת מערך "משואה לתקומה". הפעולה תעסוק בשאלה העיקרית של מיהו יהודי, ומיהו ישראלי? האם יהודי נחשב יהודי עפ"י דם אימו או שמא בגלל התיישבותו בארץ בעת הרמתה או אולי בגלל שהוא התגייר, האם יהודי הוא מי שנולד בארץ, האם יהודי הוא מי שעבר לגור בארץ או שלא גר בה בכלל? שאלות כאלה ואחרות לפעמים מופיעות אצל חניכים, השאלות האלה אכן מתקילות לא רק חניכים אלא גם אנשים מבוגרים ולכן במיוחד ילדים בכיתה ז', החניכים נתקלים בסוגי אנשים רבים שמגדירים את עצמם יהודים אך לכל אחד יש את ההגדרה שלו, לכן בפעולה נעשה מן סיור בארץ ישראל כאשר בכל מקום בארץ ניתקל בסוג אחר של יהודי, החניכים יעברו מתודה הקשורה להיותו של אותו אדם יהודי ואז יישאלו בסוף מי צריך להיות בארץ ישראל רק יהודים? .

מטרות:

- החניך יבין כי אכן צריך להתקיים המשפט "איש איש באמונתו יחיה".
- החניך יכיר בעובדה כי ישנם סוגים רבים של יהודים.
- החניך ייתקל כעת בשאלה של איזה מן יהודי הוא?
- החניך יבין כי לכבד כל אדם שמגדיר את עצמו יהודי.

מהלך הפעולה:

משחק פתיחה: תפוס את היהדות: יש בקבוק במרכז שהוא למעשה היהדות, החניכים יחולקו באופן הבא: חצי קבוצה לפי הא"ב, וחצי קבוצה לפי מספרים וכל פעם המדריך יכריז על מספר ואות כלשהי באותו הזמן ועליהם להשיג את הבקבוק. (10 דק').

סיפור מסגרת: החניכים הם אנשים ללא דת שרוצים להכיר את הדת היהודית על פניה, והם עוברים בארץ ונתקלים בשאלות משונות לגבי היהדות והישראליות...

מתודה 1- מיהו יהודי? - ההתחלה, יהודי מוגדר מי שאימו יהודייה, החניכים יעמדו בטור כאשר לכל חניך יש כוס על הראש, החניך האחרון בטור הוא למעשה האימא היהודייה, והמים בכוס הם דם, על החניכים להעביר את המים מכוס לכוס כאשר אסור לכוס לזוז מהראש עד שמגיע לראשון בטור שהוא למעשה הילוד, בסוף המתודה המדריך יסביר את משמעותה שהיא הגדרת יהודי. (10 דק').

מתודה 2- אז מה באמת ההבדל בין איזור ת"א ובני ברק- רוב האנשים שם הם יהודים לא שומרי מסורת, לחניכים יוסבר כי הם נמצאים ביום שבת, 2 החניכים יהיו מת"א ורק 1 יהיה מבני-ברק, החניכים מת"א מנסים לשכנע את החניך מבני-ברק לצאת איתם למסיבה הגדולה שנערכת בעיר,

אך יש רק בעיה אחת, כאשר אחד יושב השניים האחרים צריכים אחד לשכב ואחד לעמוד, וכך אסור שיווצר מצב שאחד משלושת התנוחות האלה לא מתקיימות.

בסוף המתודה יוסבר לחניכים כי למעשה שניהם יהודיים, ואז יתקיים דיון שהוא יהיה הגדרת יהודי תל-אביבי והגדרת יהודי מבני ברק. (15 דק').

מתודה 3- צה"ל, רק ליהודים? החניכים כעת נמצאים בבסיס של צה"ל, וכידוע גם דרוזים משרתים בצה"ל, כמובן ששני העמים נמצאים בצה"ל כדי להגן על המדינה, צריך להתקיים אימון כלשהו, המטרה של החניכים היא להגיע אל יעד כלשהו שיוגדר בשבט, עליהם להגיע לשם בהליכת כלב, תיאורטית המסע לוקח שבוע, וכל הפעם המדריך מכריז על היום שכעת, ביום שישי כולם ייעצרו למנוחה ולקדש, חוץ מהדרוזים וזה ייראה שכולם למען על המדינה (על המדריך לציין זאת...), ואז הוא יגיע ליום שבת ונראה אם היהודים ימשיכו לנוע, (התנועה היא כאילו על רכב...), או אם חלקם יעלו על הדרוזים וימשיכו או ייעצרו לגמרי.

בסוף המתודה ידובר על-כך שיש יהודים שהם חצי שומרי מסורת שהם מברכים בשבת אבל נוסעים בה גם... (15 דק').

מתודה 4- מהו הישראלי? כל חניך יקבל דף ויעצב לעצמו את הישראלי בעיניו ואת הסמלים שמייצגים ישראלי, לבסוף יתקיים דיון לגבי מהם הסמלים המוסכמים על כולם. (10 דק').

מתודה 5- מה אני יותר? יהודי או ישראלי? יהיו ציבעי גועש בשני צבעים שונים. צבע אחד יסמל ישראלי וצבע אחר יסמן יהודי. כל חניך יצטרך לצבוע לעצמו את היד מהצבעים וכל צבע כמה שהוא רוצה. לאחר מכן כל חניך יסביר לשאר הקבוצה למה הוא צבע את היד שלו בצבע אחד יותר מאשר בצבע השני או שבכלל הוא צבע שווה. (10 דק').

מתודה 6- האם אני יהודי או האם אני ישראלי? הקבוצה תתחלק לשתי קבוצות כאשר קבוצה אחת היא יהודיה וקבוצה שניה היא חרדית. אך כל קבוצה לא יודעת מה הקבוצה השניה קיבלה. תחילה כל קבוצה תשאל בשבט אנשים מה אומרת להם המילה חרדי או לחילופין המילה יהודי. וכמובן שלאחר מכן כל קבוצה תוכל להוסיף דברים משלה. לאחר מכן כל קבוצה תצטרך להציג לקבוצה השניה מה היא הייתה יהודיה או חילונית ואת הדברים שאמרו להן. והן יציגו את הדברים בכל דרך אשר יבחרו. (10 דק').

זמן פעולה: 80 דק'.

רשמ"צ:

- כוסות כמספר החניכים.
- שני צבעי גואש.
- ניירות עיתון.
- כלי כתיבה כמספר החניכים.